Razvoj lovnog turizma u Baranji

Feher, Vedrana

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:151:672116

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Repository / Repozitorij:

Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek - Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Vedrana Feher

Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivreda

Smjer Agroekonomika

Razvoj lovnog turizma u Baranji

Završni rad

Osijek, 2017.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Vedrana Feher

Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivreda

Smjer Agroekonomika

Razvoj lovnog turizma u Baranji

Završni rad

Osijek, 2017.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Vedrana Feher

Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivreda

Smjer Agroekonomika

Razvoj lovnog turizma u Baranji

Završni rad

Povjerenstvo za ocjenu završnog rada:

1.izv.prof.dr.sc. Tihana Sudarić, mentor

2.prof.dr.sc. Tihomir Florijačić, član

3.izv.prof.dr.sc. Ružica Lončarić, član

Osijek, 2017.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Završni rad: Razvoj lovnog turizma u Baranji
Vedrana Feher

Završni rad

Razvoj lovnog turizma u Baranji

Sažetak:
Lovstvo je u funkciji zaštite prirode, očuvanja biološke raznolikosti i ravnoteže prirodnih staništa i čini izvrstan preduvjet za razvoj lovnog turizma. Hrvatska raspolaže bogatom florom i faunom, što je osnova za razvoj ove vrste turizma. Lovni turizam u Hrvatskoj ima dugu tradiciju te je važna sastavnica kontinentalnog turizma i potiče razvoj destinacija u unutrašnjosti zemlje. Dobra geoprometna povezanost Hrvatske i blizina emitivnih tržišta od velike su važnosti, a prelijepa priroda, odlična gastronomija i bogata kulturna baština samo su dio onoga u čemu mogu uživati lovci iz cijele Europe. Rad prikazuje razvoj lovnog turizma u Hrvatskoj, a ponajviše u Baranji te komparativne prednosti područja za ovaj oblik turizma. Baranja ima velike neiskorištene kapacitete koji se mogu staviti u funkciju lovnog turizma.

Ključne riječi: lov, lovstvo, lovni turizam, Baranja

35 stranica, 4 tablice, 8 grafikona, slika i shema

Završni rad je pohranjen: u Knjižnici Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku i u digitalnom repozitoriju završnih i diplomskih radova Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku

BASIC DOCUMENTATION CARD

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Agriculture in Osijek
BSc thesis: Development of hunting tourism in Baranja
Vedrana Feher

Development of hunting tourism in Baranja

Summary:
The function of hunting is nature protection, preservation of biological diversity and the balance of natural habitats and it makes excellent precondition for hunting tourism development. Croatia has diverse flora and fauna which is the base for the development of this type of tourism. Hunting tourism in Croatia has long tradition and it is important component of continental tourism that affects development of destinations within the country. Good geotraffical connection and vicinity of emissive markets are of great importance and beautiful nature, amazing gastronomy and rich cultural heritage are only part of what the hunters from all over Europe can enjoy. This thesis shows the development of hunting tourism in Croatia, mostly in Baranja including advantage comparisons of this location for this type of tourism. Baranja has big unused capacities which can be used for hunting tourism.

Key words: hunt, hunting, hunting tourism, Baranja

35 pages, 4 tables, 8 figures

BSc Thesis in archived Library of Faculty of Agriculture in Osijek and in digital repository of Faculty of Agriculture in Osijek

SADRŽAJ

1. UVOD 1
2. MATERIJAL I METODE RADA 2
3. RAZVOJ I OBLICI RURALNOG TURIZMA 3
3.1. RAZVOJ I OBLICI RURALNOG TURIZMA U HRVATSKOJ 4
3.2. RAZVOJ I OBLICI RURALNOG TURIZMA U BARANJI 6
3.3. TURISTIČKE ZAJEDNICE U BARANJI 8
4. RAZVOJ LOVNOG TURIZMA 9
4.1. LOVNO ZAKONODAVSTVO 11
4.2. RASPOLOŽIVI RESURSI 12
4.3. DIVLJAČ U REPUBLICI HRVATSKOJ 13
4.4. SWOT ANALIZA LOVSTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ 15
5. KOMPARATIVNE PREDNOSTI RAZVOJA LOVNOG TURIZMA U BARANJI. 17
5.1. ŠUME 17
5.2. TURISTIČKI OBJEKTI 19
5.3. LOVIŠTA U BARANJI 23
5.4. LOVAČKA DRUŠTVA U BARANJI 25
6. ULOGA LAG-a BARANJA U RAZVOJU LOVNOG TURIZMA 26
7. ZAKLJUČAK 28
8. POPIS LITERATURE 29

1. UVOD

Od najstarijih vremena čovjekova postojanja lov je djelatnost koja je imanentna ljudskoj vrsti. Bavljenje lovom omogućilo joj je da potrebe za hranom zadovoljava na učinkovitiji način nego sakupljačkom privredom, te da tako čovjek više vremena može posvetiti drugim djelatnostima. U sprezi s ostalim karakteristikama ljudske vrste lov je omogućio čovjeku opstanak i širenje vrste. U moderno doba lovstvo više nije metoda preživljavanja i nije dio svakodnevnoga života. Pod lovstvom podrazumijevamo gospodarenje lovištem i divljači, odnosno uzgoj, zaštitu, lov te korištenje divljači i njezinih dijelova. U znanstvenom smislu, lovstvo je posebna znanstvena grana u biotehničkom znanstvenom području, u okviru znanstvenih polja poljoprivreda, odnosno šumarstvo. Lovno gospodarenje u Republici Hrvatskoj regulirano je nizom (pod)zakonskih propisa, kojima se uređuje gospodarenje lovištem i divljači. Povoljan zemljopisni položaj RH, kao i specifična reljefna i klimatska različitost uvjetuju značajnu bioraznolikost i relativno očuvane bogate prirodne resurse, prvenstveno flore i faune. No isto tako, naši potencijali u lovstvu i lovnom turizmu nisu ni približno iskorišteni. U radu će se definirati pojam lovnog turizma, navesti će se neke odlike i oblici ruralnog turizma te istaknuti komparativne prednosti i mogućnost razvoja lovnog turizma u Baranji.

2. MATERIJAL I METODE RADA

U radu će se koristiti metode indukcije, dedukcije, analize i sinteze, te će se koristi sekundarni izvori podataka znanstvenih i stručnih publikacija. SWOT analiza predložit će daljnje smjernice razvoja.

3. RAZVOJ I OBLICI RURALNOG TURIZMA

Ruralni turizam skupni je naziv za različite aktivnosti i oblike turizma koji se javljaju izvan gradova i onih područja na kojima se razvio masovni turizam. On je uvjetovan turističkim atrakcijama koje se nalaze u ruralnim područjima. Važnost ruralnog turizma ogleda se, prije svega, u vrlo važnoj interakciji poljoprivredne proizvodnje, one tradicionalnih proizvoda, prezentiranja tradicije, tradicijske gastronomije i turističkih usluga, te korištenju već postojećih resursa. U Republici Hrvatskoj, ruralni prostor zauzima 91,6% ukupne površine što je vrlo veliki potencijal za razvoj ruralnog turizma. Osim turizma na turističkim seljačkim (obiteljskim) gospodarstvima, u ruralnom prostoru javljaju se brojni posebni oblici turizma. Međutim, za razvoj ruralnog ruralnog turizma nisu dovoljna samo turistička seljačka gospodarstva već i drugi smještajni objekti u ruralnom prostoru. Potrebna je i ostala ugostiteljska infrastruktura: restorani, kušaonice vina, uređene turističke atrakcije (realne, turistički dostupne), osmišljene vinske ceste, receptivne turističke agencije, odnosno potrebne su osmišljene i organizirane ruralne turističke destinacije.

3.1. RAZVOJ I OBLICI RURALNOG TURIZMA U HRVATSKOJ

Razvoj ruralnog turizma u Hrvatskoj sporadično je započeo još početkom 90-ih godina prošlog stoljeća, a sustavno od 1995. godine kada je Ministarstvo turizma Republike Hrvatske započelo s inicijativama njegovog razvoja i prvim aktivnostima kao što su obilazak terena, prikupljanje informacija, edukacija inicijatora i stvaranje pretpostavki za njegov razvoj. Danas su ispunjene brojne pretpostavke i formiraju se pojedine ruralne turističke destinacije. Hrvatska ima brojnu prirodnu i sociokulturnu resursnu osnovu za razvoj turizma u svim njezinim područjima, a ne samo u maritimnom.

U ruralnom prostoru Hrvatske mogu se prepoznati osnovne djelatnosti ruralnog turizma, posebni oblici i različiti oblici poduzetničkog organiziranja. Osnovne djelatnosti u ruralnom turizmu su ugostiteljska i turistička djelatnost. Posebni oblici ruralnog turizma dijele se na: turizam na seljačkim gospodarstvima, lovni, ribolovni, odmorišni, sportsko-rekreacijski, zdravstveni, kulturni, gastronomski, ekoturizam, avanturistički, vjerski, turizam zaštićenih dijelova prirode, nostalgični, i ostale oblike ruralnog turizma. U Hrvatskoj je prihvaćen koncept razvoja turističke destinacije, ali u praksi postoje teškoće u operacionalizaciji, posebno ruralne turističke destinacije, jer njezino uređenje ovisi o odlukama lokalne ili šire društvene zajednice, te izvorima sredstava za takvo uređenje koji samo u manjem dijelu mogu biti turistički. Često su planovi razvoja kratkoročni, bez dugoročne vizije.

Problemi oblikovanja ruralne turističke destinacije u Hrvatskoj nastaju jer često nema prostorno povezane cjeline, odnosno naselja koje kao nukleus privlači posjetitelje, dok primorska turistička destinacija nema taj problem. Ponuda u ruralnom prostoru izrazito je heterogena, jer su seljačka poljoprivredna gospodarstva različito razvijena, opremljena i pripremljena za pružanje usluga u turizmu, a osim njih brojni različiti segmenti ponude, sami za sebe, nedovoljno su atraktivni da privuku turiste.

S obzirom na različitosti prirodno-resursne osnove i obilježja ruralne arhitekture i običaja, u Hrvatskoj je moguće razlikovati sedam ruralnih cjelina:

1. Slavonija, Baranja i Srijem
2. Hrvatsko zagorje, Prigorje, Međimurje i Podravina
3. Posavina, Pokuplje, Moslavina
4. Gorski kotar i Žumberak
5. Lika i Kordun
6. Istra i Hrvatsko primorje
7. Dalmacija

Na navedenima ruralnim cjelinama postoje uvjeti za razvoj devetnaest oblika turizma, a to su: agroturizam ili seljački turizam, rezidencijalni turizam, zavičajni turizam, sportsko-rekreacijski turizam, avanturistički turizam, edukacijski turizam, tranzitni turizam, kamping turizam, nautički turizam, ruralni turizam, kulturni turizam, vjerski turizam, lovni turizam, ribolovni turizam, vinski turizam, gastronomski turizam, prirodi bliski turizam, eko turizam i mješoviti i ostali oblici ruralnog turizma.

3.2. RAZVOJ I OBLICI RURALNOG TURIZMA U BARANJI

Iako je Baranja nedvojbeno lijepa, turizam dugo vremena nije shvaćen kao ozbiljna razvojna šansa. Gravitacijska je moć Baranje bila malena, ali danas je jasno da je potencijal ogroman i da ljudi izvana često bolje prepoznaju baranjske adute od samih Baranjaca. Dom posljednjih europskih prašuma i močvara, glasovito vinogorje, prostor očuvane ambijentalne arhitekture, Baranja je dragulj turizma novog stoljeća. Turizam je disperzivan i pomaže zadržavanju stanovništva u „zabačenim“ mjestima. Turizam je u ovom trenutku možda najpropulzivniji sektor i odlično se razvija posljednjih desetak godina, ali Baranja treba još puno ugostiteljskih objekata, hostela i seoskih domaćinstava.

Područje Baranje posljednjih je godina prepoznato kao privlačna destinacija kontinentalnog turizma na kojoj se stalno povećava broj posjeta domaćih i stranih turista. Pružanjem turističkih usluga na području Baranje ističe se Javna ustanova park prirode Kopački rit koja čini okosnicu turizma u Baranji i ima sjedište u Općini Bilje. Sve je više fizičkih i pravnih osoba koje se odlučuju na pružanje usluga u turizmu, posebno u okolici Kopačkog rita. Naslonjeni na Javnu ustanovu Kopački rit pružatelji turističkih usluga u posljednje vrijeme sve više grade i uređuju smještajne kapacitete i restorane namijenjene pružanju usluga kontinentalnog i ruralnog turizma.

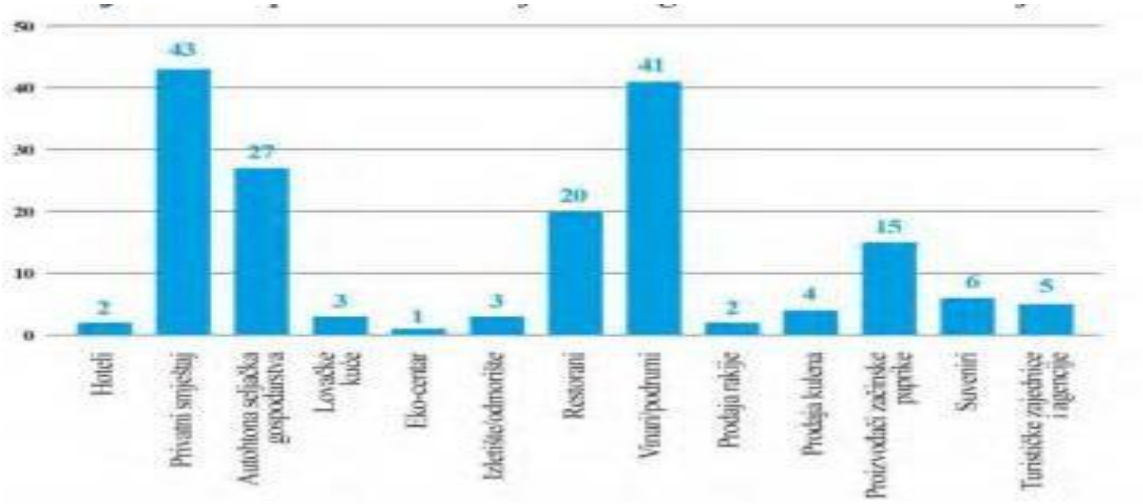
U Općini Kneževi Vinogradi svojom prepoznatljivošću ističu se etno selo Karanac i izgrađene vinske ceste u Zmajevcu i Suzi. U posljednjih nekoliko godina kroz projekt Wine tour uređeno je osam vinskih cesta u naseljima u kojima se pružaju usluge seoskog i vinskog turizma, a broj uređenih vinskih podruma i kušaonica vina stalno se povećava.

Na području Općine Draž jačaju kapaciteti za seoski turizam, osobito oko etno sela Gajić i Draž Planine. Izgradnjom luke i uređenjem trga, te izgradnjom infrastrukture iz projekta EU "Dunavski pogled" područje Batine postalo je značajno turističko čvorište iz kojeg se ulazi s rijeke Dunava u Baranju.

Na području Općine Popovac i Općine Jagodnjak, javljaju se početni oblici pružanja usluga ruralnog turizma i sve je više obiteljskih gospodarstava koje proširuju svoju djelatnost nudeći usluge smještaja i tako stvaraju uvjete za plasman svojih proizvoda (kulen, sir, vino, rakija i drugo) na kućnom pragu domaćim i stranim turistima.

Značajan iskorak u pružanju turističkih usluga u posljednje vrijeme napravilo je Belje d.d. izgradnjom vinske ceste dugačke 12 km kroz vinograde s južne strane Banske kose, te rekonstrukcijom turističkih objekta Kormoran u Općini Bilje i vinskog podruma u Kneževim Vinogradima.

Područje Baranje bogato je vodnim resursima, počevši od rijeke Dunav i Drava koje svojim rukavcima uz jezero Sakadaš u Kopačevu, Đola u Dardi i Repnjak u Baranjskom Petrovom selu pružaju mogućnosti za razvoj ribolovnog turizma. Sportski i zdravstveni turizam nisu razvijeni i to su područja sa značajnim mogućnostima za proširenje turističke ponude.

Grafikon 1. Kapaciteti za razvoj ruralnog turizma Baranje

Izvor: http://www.tzbaranje.hr/

3.3. TURISTIČKE ZAJEDNICE U BARANJI

Na području Baranje djeluju tri turističke zajednice: TZ Baranja koja pokriva turističku ponudu grada Belog Manastira, općina Kneževi Vinogradi, Darde, Čeminac, Petlovac i Popovac, TZ Bilje i TZ Draž. U budućem razdoblju potrebno je objediniti rad sve tri TZ i uvesti modernizirani pristup utemeljen na principu destinacijske management organizacije (DMO). TZ pored uobičajenih poslova iz djelokruga rada organiziraju brojne kulturne, eno i gastro manifestacije kojima nastoje promovirati vrijednost kulturnog nasljeđa i lokalnih domaćih proizvoda malih poljoprivrednika i privući posjetitelje iz okolice i šireg područja RH, kao i susjedne Mađarske i Srbije. *Čvarak fest, Akademija blata, Slama fest, Ribarski dani, Paprika fest* kao i brojne druge manifestacije, razlog su posjeta Baranji više tisuća posjetitelja i turista. Na području svih turističkih zajednica s područja Baranje zabilježen je porast broja posjeta i noćenja stranih i domaćih turista što je rezultiralo otvaranjem novih smještajnih kapaciteta.

Tablica 1. Broj dolazaka turista na području Baranje

R/b	Opis	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Domaći turisti	3.732	3.033	3.198	3.799	3.982	4.306	7.268
2.	Strani turisti	1.321	1.375	2.081	2.191	1.954	3.179	12.827
Ukupno:		**5.053**	**4.408**	**5.179**	**5.990**	**5.936**	**7.485**	**20.095**

Izvor: TZ Baranje, TZ Bilje, TZ Draž

Slika 1. Logo Turističke zajednice Baranje
Izvor: http://www.tzbaranje.hr

4. RAZVOJ LOVNOG TURIZMA

Lovni turizam važna je sastavnica kontinentalnog turizma i potiče razvoj destinacija u unutrašnjosti zemlje produljujući tako turističku sezonu s ljetnih mjeseci na ostala godišnja doba. Ovaj oblik turizma u Hrvatsku privlači brojne inozemne turiste, posebice lovce s područja Italije, Austrije, Njemačke, Velike Britanije i Švicarske. Dobra geoprometna povezanost Hrvatske i blizina emitivnih tržišta od velike su važnosti, a prelijepa priroda, odlična gastronomija i bogata kulturna baština samo su dio onoga u čemu mogu uživati lovci iz cijele Europe. Lovni turizam ima jaku vezu sa naturalnim oblicima turizma, ruralnim turizmom, pustolovnim turizmom, ekoturizmom, što različito motiviranim turistima nudi veće mogućnosti za zadovoljavanje njihovih želja i potreba. Lovne aktivnosti mogu biti glavna svrha putovanja, no to je samo dio cjelokupnog turističkog sadržaja. Različiti elementi turizma kao što su prijevoz, ponuđene aktivnosti lokalnog područja, hrana, smještaj, usluge i ostala dobra koja se nude privlače turiste na određene destinacije. U lovstvu učestvuju turisti velike platežne moći koji se ne ubrajaju u masovnost već u elitnost.

Lovni turizam je zapravo „turističko kretanje čiji je osnovni cilj (motiv) aktivan boravak i bavljenje lovom kao vidom rekreacije u zdravoj prirodnoj sredini“, odnosno „pružanje usluga zainteresiranim domaćim i stranim lovcima-turistima, radi organizacije posjeta našim lovištima zbog odstrjela krupne i sitne divljači ili samo posmatranja/osmatranja ili snimanja (fotosafari) divljači“ uz plaćanje odgovarajuće naknade propisane Cjenikom odstrjela divljači i usluga u lovu.

Hrvatska dakle ima dugu lovnu tradiciju i raspolaže potencijalnim kapacitetima, što je čini privlačnom i atraktivnom. No isto tako, kako navodi Tarnaj (2000.) naši potencijali u lovstvu i lovnom turizmu nisu ni približno iskorišteni. To također vidimo iz podataka Državnog zavoda za statistiku, koji govore da primjerice istočna Hrvatska, odnosno Slavonija, kao jedna od devet turističkih regija, a za koju se smatra da ima najkvalitetnija i najbogatija lovišta i tradiciju lovstva, ima godišnje zabilježen najmanji broj noćenja (o,5%) odnosno kapaciteta (o,4%) prema vrstama smještajnih objekata.

U istočnoj Hrvatskoj odnosno četiri županije koje administrativno pripadaju turističkoj regiji Slavonija, broj lovaca se danas kreće oko deset tisuća, a ovo je podatak koji značajno govori o tradiciji lovstva u ovim područjima.

Tablica 2. Lovišta i smještajni kapaciteti u županijama istočne Hrvatske

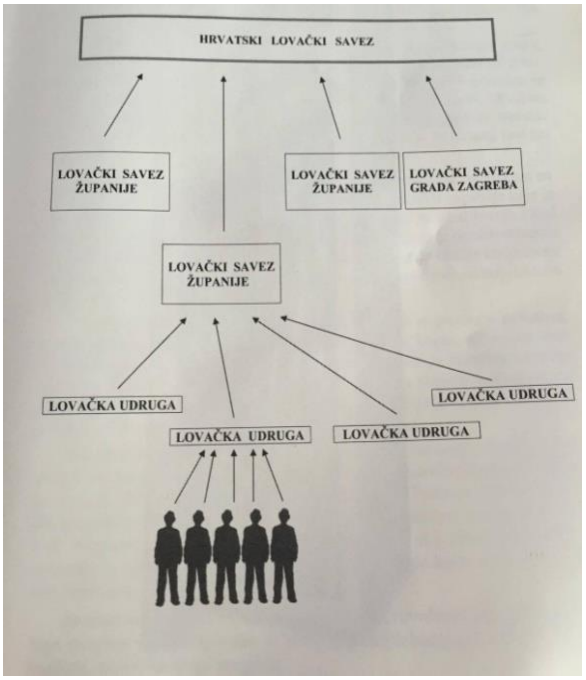
Županija	Lovišta		Površina			Broj ležajeva
	Vrsta	Broj	$\overline{x}$	Min	Max	
Osječko – baranjska	Državnih	27	4.148	800	26.070	71
	Zajedničkih	86	3.013	705	7.518	0
Vukovarsko – srijemska	Državnih	18	4.730	862	18.092	33
	Zajedničkih	51	3.140	1.003	11.892	24
Brodsko – posavska	Državnih	15	4.741	433	12.040	14
	Zajedničkih	25	4.862	1.244	10.368	0
Požeško – slavonska	Državnih	16	4.786	1.686	6.080	0
	Zajedničkih	24	5.862	1.734	13.423	0

Izvor: Florijančić, T., Aktualna problematika lovstva iz perspektive agronomske struke

Ovi pokazatelji govore da istočna Hrvatska zasigurno ima značajni potencijal za razvoj lovnog turizma različitih razina. Međutim, ponuda kvalitetnih lovišta i divljači, smještajnih kapaciteta, kao i neizostavnih sadržaja koji prate ovakav oblik turističke ponude nisu još uvijek adekvatni, dostatni i prepoznatljivi. Dobrim dijelom, posljedica ovakvog stanja je utjecaj koji je na gospodarstvo istočne Hrvatske imao Domovinski rat, tijekom kojeg su značajno narušeni i resursi u lovnom gospodarenju, što je snažno utjecalo i na lovni turizam.

4.1. LOVNO ZAKONODAVSTVO

Republika Hrvatska je donošenjem zakonodavnog okvira, ponajprije temeljnog akta tj. Zakona o lovstvu (ZOL) te niza podzakonskih propisa kojima se uređuje gospodarenje lovištima i divljači, odredila lovstvo kao gospodarsku granu. ZOL propisuje poslove gospodarenja lovištem i divljači. Gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova, a ti poslovi imaju gospodarsku, turističku i rekreativnu funkciju te funkciju zaštite i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje faune i flore. Ovim (pod)zakonskim aktima gospodarenje lovištem i divljači relativno je uređeno.

Slika 2. Prikaz ustroja hrvatskog lovačkog saveza,
lovačkih saveza županija i lovačkih udruga
Izvor: Darabuš,S., Jakelić I., Kovač,D.: Osnove lovstva

No značajan problem u razvoju lovnog turizma je u kompliciranoj zakonskoj regulativi, posebice za lovačke udruge (slika 2.), koje bi se trebale prilagoditi i međusobno uskladiti provođenje spomenutog Zakona o lovstvu, Zakona o udrugama, Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakona o oružju, Zakona o hrani, Zakona o zaštiti prirode, Zakona o šumama, Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o veterinarstvu te brojnih drugih (pod)zakonskih akata.

4.2. RASPOLOŽIVI RESURSI

Republika Hrvatska pripada u skupinu zemalja koje su poželjne kao lovna destinacija. Izvrsni preduvjeti na kontinentu i otocima pružaju velike mogućnosti za razvoj lovnog turizma u Hrvatskoj. U središnjoj Hrvatskoj i Slavoniji love se jeleni, srne, veprovi, kune, lisice, zečevi, fazani, divlje guske i divlje patke. U Gorskom kotaru i Lici postoji i mogućnosti izlova medvjeda, a u Dalmaciji divokoza i muflona.

U Hrvatskoj ima 1.060 lovišta, koja se prostiru na ukupno 5.012.905 ha površine, od toga je 4.428.915 ha lovne te 583.990 ha nelovne površine. Dio tih lovnih površina u iznosu od 1.673.000 je u vlasništvu države, a 3.500.000 hektara čini zajednička lovišta. Državna lovišta su u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i turizma ili županijskih ureda za gospodarstvo. Državnih lovišta ima 311, od čega su 196 sa površinom od 87.000 hektara, u zakupu su različitih lovačkih društava, poduzeća ili pojedinaca koji organiziraju komercijalni lov.

Tablica 3. Površine lovišta u Republici Hrvatskoj od 2002. do 2009. godine

	Podaci Državnog zavoda za statistiku RH (DSZ)					Podaci Središnje lovne evidencije (SLE)	
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007./08.	2008./09.
Površina lovišta (ha)	3.727.649	3.829.449	3.878.086	3.691.288			5.012.905
Lovna površina (ha)	2.899.857	2.994.795	3.017.341	2.892.444			4.428.915
Nelovna površina (ha)	827.792	834.654	860.745	798.844			583.990
Šumske površine (ha)							1.722.476
Poljoprivredne površine (ha)							3.290.429

Izvor: Florijančić, T., Aktualna problematika lovstva iz perspektive agronomske struke

Pod šumama je 1.722.476 ha, dok poljoprivredne površine iznose 3.290.429 ha ukupnih površina u RH. 58 lovišta je u koncesiji sa površinom od 455.000 hektara, a sa 331.000 hektara na kojima se nalazi 37 lovišta gospodare „Hrvatske ŠUME d.o.o“.

U njima domaći i strani lovci mogu loviti jelena običnog, jelena lopatara, srnu običnu, divlju svinju, divokozu, muflona, medvjeda, zeca, fazana i divlju patku. Prema strukturi površina (tablica 3.) državna su lovišta uglavnom šumska područja u kojima obitava krupna divljač (jelen obični, divlja svinja te djelomično srna obična). Ovim lovištima u pravilu gospodare lovoovlaštenici, kojima lovstvo nije primarni izvor prihoda, ali koji njima ipak gospodare na tržišnoj osnovi. S druge strane, u tablici 1. vidljiv je veći broj površinski manjih, tzv. zajedničkih (županijskih) lovišta, koja su prema strukturi površina uglavnom poljoprivredne površine te u njima obitava uglavnom sitna divljač (zec, fazan, trčka i dr.), a od krupne divljači srna obična. Ovim lovištima uglavnom gospodare domicilne lovačke udruge, kojima lov sam po sebi predstavlja odmor, zabavu, odnosno rekreaciju bez značajnije dobiti u smislu lovnog gospodarenja.

4.3. DIVLJAČ U REPUBLICI HRVATSKOJ

Divljač su prema ZOL-u određene životinjske vrste koje slobodno žive u prirodi, na površinama namijenjenim za uzgoj ili intenzivni uzgoj i razmnožavanje u svrhu lova i korištenja. Divljač je navedena Divljač su prema ZOL-u određene životinjske vrste koje slobodno žive u prirodi, na površinama namijenjenim za uzgoj ili intenzivni uzgoj i razmnožavanje u svrhu lova i korištenja. Divljač je navedena kao dobro i od interesa je za Republiku Hrvatsku, pa ima i njezinu osobitu zaštitu.

Prema ZOL-u u RH obitava 44 životinjske vrste koje se prepoznaju i određuju kao divljač:

A. Krupna divljač
   jelen obični (Cervus elaphus L.)
   jelen lopatar (Dama dama L.)
   jelen aksis (Axis axis L.)
   srna obična (Capreolus capreolus L.)
   divokoza (Rupicapra rupicapra L.)
   muflon (Ovis aries musimon Pall.)
   svinja divlja (Sus scrofa L.)
   smeđi medvjed (Ursus arctos L.)

B. Sitna divljač

1. dlakava divljač

jazavac (Meles meles L.)

mačka divlja (Felis silvestris Schr.)

kuna bjelica (Martes foina EHR.)

kuna zlatica (Martes martes L.)

lasica mala (Mustela nivalis L.)

dabar (Castor fiber L.)

zec obični (Lepus europaeus Pall.)

kunić divlji (Oryctolagus cuniculus L.)

puh veliki (Myoxus glis L.)

lisica (Vulpes vulpes L.)

2.pernata divljač

fazan – gnjetlovi (Phasianus sp. L.)

jarebice kamenjarke: – grivna (Alectoris graeca Meissn.)

– čukara (Alectoris chucar)

trčka skvržulja (Perdix perdix L.)

prepelice: – pućpura (Coturnix coturnix L.)

– virdžinijska (Coturnix virginiana L.)

šljuke: – bena (Scolopax rusticola L.)

– kokošica (Gallinago gallinago L.)

golub divlji: – grivnjaš (Columba palumbus L.)

– pećinar (Columba livia Gmelin.)

guske divlje: – glogovnjača (Anser fabalis Latham.)

– lisasta (Anser albifrons Scopoli.)

patke divlje: – gluhara (Anas platyrhynchos L.)

– glavata (Aythya ferina L.)

– krunasta (Aythya fuligula L.)

– pupcanica (Anas querquedula L.)

– kržulja (Anas crecca L.)

liska crna (Fulica atra L.)

vrana siva (Corvus corone cornix L.)

vrana gačac (Corvus frugilegus L.)

čavka zlogodnjača (Coloeus monedula L.)

svraka (Pica pica L.)

šojka kreštalica (Garrulus glandarius L.)

Mačka divlja (Felis silvestris Schr.) i puh veliki (Myoxus glis L.) u smislu Zakona ne smatraju se divljači.

U Hrvatskoj je na snazi i Pravilnik o lovostaju (NN 067/2010) koji propisuje vrijeme zabranjenog lova-lovostaja, prema vrstama divljači ovisno o njezinim biološkim svojstvima i ekološkim uvjetima u kojima obitava.

U našim lovištima ima 6 glavnih uzgojnih vrsta krupne divljači ili 75% ukupnog broja vrsta krupne divljači, uzgojno vrijedne sitne dlakave divljači 1 vrsta ili 7,69% ukupnog broja vrsta sitne dlakave divljači, dok je uzgojne sitne pernate divljači 7 vrsta ili 30,43% ukupnog broja vrsta sitne pernate divljači. S obzirom na stanište u kojem obitavaju pojedine vrste, divljač ugrubo možemo podijeliti na divljač šuma-krupna divljač i divljač polja-sitna divljač. Dvije vrste su podjednako i divljač šuma i polja, stalno ili sezonski (srna obična i divlja svinja).

4.4. SWOT ANALIZA LOVSTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

SWOT analiza je primarni alat kojim se provjerava prihvatljivost i izvodljivost ispitivanjem unutarnjih snaga i slabosti te vanjskih prilika i prijetnji u realizaciji ideje, projekta, organizacije ili strategije. SWOT analiza je odličan alat za procjenu poduzetničke ideje u svim fazama razvijanja poduzetničkog projekta. SWOT je engleski akronim koji označava četiri polja matrice, Strenght (snage), Weaknesses (slabosti), Opportunities (prilike) i Threats (prijetnje). U konačnici SWOT analiza trebala bi identificirati prilike koje se ne mogu trenutno iskoristiti zbog nedostatka potrebnih resursa i jedinstvene kompetencije koje poduzeće posjeduje i superioran način na koji ih koristi. Rezultati SWOT-a mogu se iskoristiti kod izrade strategije razvitka, pisanja misije i vizije, određivanja budućih strateških poteza i slično.

SNAGE- (Strenghts)	SLABOSTI- (Weaknesses)
-povoljan zemljopisni i geopolitički položaj -specifična reljefna i klimatska različitost -bogata prostorna i biološka raznolikost -relativno očuvani bogati prirodni resursi (flora. fauna, vodni kapaciteti) -brojna lovišta s raznolikom ponudom krupne divljači -duga tradicija i povijesno nasljeđe	- komplicirana birokracija i neusklađena administracija - neusklađenost (pod)zakonskih propisa - nedovoljna zastupljenost u strateškim odrednicama i marketinškim aktivnostima - nedovoljni i neadekvatni smještajni kapaciteti -nedovoljan broj stručno osposobljenog kadra - nedovoljan broj lovozakupnika koji nude odstrjel sitne divljači - zakonski loše regulirana obuka pasa na lovnim terenima - slaba povezanost struke i znanosti - slaba navika pripreme, konzumiranja odnosno potrošnje mesa divljači
PRILIKE- (Opportunities)	PRIJETNJE- (Threats)
- prirodni uzgoj divljači - proširenje ponude - osmišljeni boravak lovaca posebice stranih - snažnije podupiranje u strateškim planovima -povezivanje lovnog s drugim vidovima turizma -obrazovanje na različitim razinama (od tečajeva do doktorata znanosti) -državne potpore uzgoju divljači -predpristupni fondovi EU	- mreža autocesta - antipropaganda - lovokrađa (krivolov) - miniranost lovišta -zanemarivanje ruralnog prostora i ruralnog turizma -nedostatna priprema za sudjelovanje u projektima i programima EU -nedovoljna potpora struţnom i znanstvenom radu -velika ulaganja - sukob sa zaštitarima prirode

Tablica 4. SWOT analiza hrvatskog lovstva

Izvor: Autor prema Florijančić,T., Aktualna problematika lovstva iz perspektive agronomske struke

Na temelju pregleda literature, u radu je prikazana SWOT analiza koja donosi sve elemente hrvatskog lovstva prikazane kroz snage, slabosti, prilike i prijetnje. Lovstvo u Hrvatskoj ima poprilično puno snaga i zbog toga se može reći da je velika turistička prilika, no za takvo što nužna je ne samo bolja organizacija i promocija Hrvatske na svjetskoj lovno-turističkoj burzi, nego i bolji uvjeti za razvoj lovnog turizma.

5. KOMPARATIVNE PREDNOSTI RAZVOJA LOVNOG TURIZMA U BARANJI

Za razvoj lovstva i lovnog turizma u Hrvatskoj postoje izvrsni preduvjeti, kao što su tradicija, relativno očuvani biljni i životinjski svijet, brojna lovišta, velike površine pod šumom, razmjerno velik udio zaštićenih površina, obilje vode, raznolikost staništa, relativna očuvanost okoliša i veliki dijelovi ruralnih područja. Sve to čini dobru osnovu za uzgoj divljači na ovim prostorima.

5.1. ŠUME

Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta u RH iznosi 2, 688. 687 ha što je 47% kopnene površine države. Od toga je 2, 106. 917 ha u vlasništvu RH, dok je 581 770 ha u vlasništvu privatnih šumoposjednika. Glavninom šuma u vlasništvu države gospodare Hrvatske šume (2,018.987ha).

Osim po vlasništvu, šume razvrstavamo i prema njihovoj namjeni. Prema Zakonu o šumama šume po namjeni mogu biti gospodarske, zaštitne i šume s posebnom namjenom. Šumom je pokriveno oko 27% prostora Osječko-baranjske županije . Iako je to 17 % manje od državnog prosjeka (44%), šume su vrlo važan prirodni resurs.

U Baranji od nekadašnjeg prirodnog vegetacijskog pokrova (hrastove šume i dr.) samo su u naplavnim ravnima mjestimično još sačuvani veći kompleksi hrasta lužnjaka, vrbe i johe. Osnovna vegetacija Kopačkog rita jest šaš, trstika i sl.

Karakteristične su šumske varijacije na mikro – reljefima, biocenoze lokava i bara unutar šumskih kompleksa te poljske i livadne zajednice u uvjetima intenzivnog korištenja poljoprivrednog zemljišta.

Šume su vrlo važne za divljač, a na području Baranje to su:

1. Šuma bijele i crne topole

U sloju drveća najzastupljenije su crna i bijela joha. U sloju grmlja dolaze: petosjemeni glog, crvena hudika, trušljika, crni glog, dud, crni trn, svib, divlja lova i dr.

U ovoj biljnoj zajednici česte su plješine bez vegetacije (na pijesku, šljunku, laporu), ali s travnom vegetacijom koja kratko traje ili je poplavi voda ili pak izgori na suncu. Unatoč kratkoći vegetacije trava je značajna za prehranu krupne divljači.

2. Šuma bijele vrbe i crne topole s plavom kupinom

U sloju drveća nalazi se: bijela vrba i crna topola, u sloju grmlja petosjemeni glog, crvena hudika, bijela vrba, crna topola, crni log, svib te krhka vrba. U sloju prizemnog rašća najčešće su zastupljene: plava kupina (do 80 % površine), malina, rastavljeni šaš, paskvica, bokornica, vučja noga, žućkasta kozlačica, divlja loza i dr.

3. Šuma vrba i topola

Ova se zajednica nalazi na aluvijalnim pješčanim nanosima dravskih obala. U sloju drveća dominiraju bijela vrba i bijela topola, te poneko stablo duda, crne johe i poljskog jasena. U sloju grmlja dolaze vrba, svib, crvena hudika, kurika, crni trn, bazga, plava kupina, glogovi dr.

4. Šuma hrasta lužnjaka sa velikom žutilovkom i rastavljenim šašem

Uz hrast nalazimo podosta primiješanog poljskog jasena, relativno dosta brijesta (veza), te bijele topole i bijele vrbe. Grmlje je slabo razvijeno, a u novije vrijeme česta je amorfa (bagremac). Prizemno rašće je obilno (razne vrste šaševa, te perunika, metvica i dr.) To je tipična slavonska šuma lužnjaka koja obuhvaća goleme površine u poplavnom i van poplavnom području. Većinom je plavljena jednom ili dva puta godišnje.

Pored navedenih šumskih zajednica područjem lovišta nalaze se bagremove sastojine koje su iz degradiranih šuma (iz sjemena ili panja) u potpunosti preuzele funkciju dominantnih sastojina, a značajne su za lovno gospodarenje svim vrstama divljači.

Značaj šumskih i poljskih biljnih zajednica za ishranu divljači:

Prehrambeni potencijal spomenutih biljnih zajednica s obzirom na vrste drveća, grmlja i prizemnog rašća kao i livadnu vegetaciju povoljna je za sve vrste divljači jer gotovo cijele godine osiguravaju dovoljno prirodne hrane i u tome se pogledu nadopunjuju. Za zimsko razdoblje ishrane značajno je spomenuti važnost kupine koju vrlo rado cijelu zimu koristi srneća divljač. Naročito je u prehrambenom smislu značajna bazga u podstojnoj etaži bagrema zbog povećane koncentracije magnezija u listu i godišnjim izbojcima, tako da tu redovito na brst dolazi jelenska divljač. U godinama uroda žira na cijelom prostoru lovišta divljač ima nezamjenjivu hranu, pogotovo u periodu godine koji je s prehrambenog aspekta nepovoljan. Obzirom na godišnja doba šumske fitocenoze predstavljaju najveći izvor hrane u proljetnom i jesenskom aspektu.

5.2. TURISTIČKI OBJEKTI

Područje Baranje posjeduje bogatu lovnu tradiciju. Nekadašnja vlastelinstva gradila su plemićke dvorove i lovne kuće u kojima su boravili za vrijeme lova. Takve građevine danas se u malom broju koriste kao smještajni kapaciteti u lovstvu. Objekti koji su prije domovinskog rata imali lovno turističku namjenu većim dijelom su obnovljeni i vraćeni su u funkciju lovnog turizma. U Baranji su kroz povijest tradicionalno lovile političke i gospodarske elite. Ovdašnji dvorci, ljetnikovci i otmjene lovačke kuće pamte kraljevske goste i svjetske državnike, planetarno poznate glumce i zabavljače. U novije vrijeme u baranjskim lovištima redovito love međunarodni lovci profesionalci, a seljačka obiteljska gospodarstva naslonjena na organizaciju njihovih aktivnosti redovito su popunjenih kapaciteta.

Ponuda smještajnih kapaciteta Baranje:

Lovački dom Zlatna greda

Lovački dom Zlatna greda, jedan od najljepših lovačkih domova u vlasništvu Hrvatskih šuma. Smješten je u Baranji uz sam dunavski nasip u Lovištu Podunavlje-Podravlje koje predstavlja jedno od najvažnijih europskih lovišta poznato po ritskim šumama uz Dravu i Dunav te po bogatstvu krupne divljači posebno jelena i divlje svinje te predstavlja biser hrvatske lovne ponude. Posebno je upečatljiva rika jelena u ritu, te skupni lov na divlje svinje. Udaljen je 3 km uskom asfaltnom cestom od Zlatne Grede u Baranji. Otvoren je 2000. godine i od tada njime uspješno gospodari Uprava šuma podružnica Osijek, šumarija Tikveš.

Slika 3. Lovački dom Zlatna greda
Izvor: http://www.tzbaranje.hr/hr/smjestaj/lovacke-kuce/zlatna-greda,3631.html

Lovački dom Ćošak šume

Nedaleko poznatog dvorca Tikveš iz austrougarskog doba, u lovištu Podunavlje-Podravlje, poznato po bogatstvu krupne divljači, posebno jelena i divlje svinje, smješten je lovački dom Ćošak Šume, okružen neponovljivim šumskim krajolikom. Gostima se na jelovniku nude nadaleko poznati i priznati baranjski specijaliteti u mirnoj i ugodnoj domaćoj atmosferi.

Slika 4. Lovački dom Ćošak šume

Izvor: http://www.tzbaranje.hr/hr/smjestaj/lovacke-kuce/cosak-sume,4962.html

Lovački dom Monjoroš Zmajevac

Lovački dom Monjoroš, iz 19. stoljeća, smjestio se nedaleko baranjskog mjesta Zmajevac u opuštajućem šumskom krajoliku. Ekskluzivno lovište nalazi se u trokutu između Dunava i Drave, jedno od najvažnijih u Europi. Smješteno je u tipično nizinskom panonskom području, osobite plodnosti, a obuhvaća ritske šume bogate krupnom divljači, posebno jelenom i divljom svinjom. Smještaj za 8 do 10 gostiju. U ponudi se nalaze vrhunska autentična baranjska jela i pića.

Slika 5. Lovački dom Monjoroš Zmajevac

Izvor: http://www.tzbaranje.hr/hr/smjestaj/lovacke-kuce/monjoros,3630.html

Smještajni kapaciteti koje pružaju "Hrvatske šume d.o.o." nisu dostatni i ne zadovoljavaju potrebe lovaca turista. Osječko-baranjska županija posjeduje bogate resurse za razvoj lovnog turizma, no da bi mogli ostvariti veću gospodarsku korist potrebno je povećati smještajne kapacitete namijenjene lovcima.

5.3. LOVIŠTA U BARANJI

Baranja je smještena u sjeveroistočnom dijelu Hrvatske. Povijest joj je bila veoma burna, ali ju obilježuje jedna stalnica: uvijek je bila poznata po bogatstvu divljači i lovu koji je pronosio glas lovišta Baranje diljem svijeta.

Na području Osječko-baranjske županije postoji 14 državnih lovišta , ukupne površine 103.731 ha što čini oko 25% županije, te 66% županije čini 86 zajedničkih lovišta ukupne površine 274.554 ha. Zajedničkim lovištima gospodare lovačka društva, udružena u Lovački savez Osječko-baranjske županije. Državna lovišta su u zakupu ili koncesiji lovačkih društava ili pravnih osoba registriranih za lov, no u većini njima gospodare "Hrvatske šume d.o.o."

Za lovišta OBŽ značajna je velika gustoća populacija krupne papkaste divljači (jelen, srna, divlja svinja), posebno divlje svinje. Pored papkaste divljači, staništa su dobro popunjena i sitnom pernatom i dlakavom divljači (fazan, šljuka, prepelica, trčka, divlja patka, divlja guska i zec). Lovištima se gospodari na temelju lovno-gospodarskih osnova (LGO), a sukladno principima održivog gospodarenja fondom divljači na upravljanom prostoru.

Državna lovišta na području Baranje:

Lovište Podunavlje – Podravlje

Lovište u Baranji koje se nalazi u trokutu između Dunava i Drave. Smješteno je u tipično nizinskom panonskom području osobite plodnosti, a obuhvaća ritske šume bogate krupnom divljači, naročito jelenom , srnom i divljom svinjom. Zato je jedno od najvažnijih europskih lovnih predjela i biser hrvatske lovne ponude. Posebno je upečatljiva rika jelena u ritu, te skupni lov na divlje svinje gdje je štreka i do stotinu grla. Ovo lovište površine 27 000 ha, ujedno i područje Parka prirode „Kopački rit“. Lovna tradicija i organizirano gospodarenje divljači sežu daleko u prošlost nakon osnutka gospodarstva "Belje" darovnicom ugarsko-hrvatskog kralja Leopolda l. 1699. dano je na upravljanje princu Eugenu Savojskom do njegove smrti 1736. godine. Ono je poslije u zakupu obitelji Habsbrug sve do 1918. godine. U novijoj povijesti vremena Jugoslavije, lovište Tikveš bilo je najvišeg diplomatskog statusa gdje je Tito redovito lovio i koristio ga za susrete sa brojnim svjetskim državnicima.

Tikveš je od kasnih pedesetih godina 20. stoljeća postao poznata destinacija komercijalnih lovaca što je ostao do danas.

Lovište Haljevo

Tvrtka Agria – Lov d.o.o. osnovana je 2010. godine i bavi se lovnim turizmom. U zakupu ima šumu ”Haljevo” koja se smatra najvećim zimovalištem divljači u regiji, a smještena je u Baranji na površini od 1800 hektara, između Kozarca i Belog Manastira. U šumi obitavaju obični jelen, srne, divlje svinje, zečevi i ostala sitna divljač.

Lovište Koha- Kozarac

Lovište u Baranji površine 1549 hektara. Ovlaštenik prava lova je BALKAN BARANJA LOV d.o.o. U šumi obitavaju jelen obični, srna obična i svinja divlja.

Šarkanj-Vrblje

Lovište u Baranji površine 3831 hektara, u kojem se mogu loviti jelen obični, srna obična i svinja divlja.

Podravlje

Površina lovišta je 8925 hektara. Ovlaštenik prava lova je FERMOPROMET d.o.o.
U lovištu se mogu loviti jelen obični, srna obična i svinja divlja.

Zajednička lovišta u Baranji:

Baranjsko Petrovo Selo

Lovište površine 2656 hektara. Ovlaštenik prava lova je LD Fazan Baranjsko Petrovo Selo.
U lovištu obitavaju srna obična, svinja divlja, zec obični, fazan-gnjetlovi.

Grabovac

Lovište površine 2964 hektara. Ovlaštenik prava lova je LD Sokol Grabovac.
U lovištu se mogu loviti srna obična, zec obični te fazan-gnjetlovi.

Kopačevo

Lovište površine 1618 hektara. Ovlaštenik prava lova je LD Jelen Kopačevo.
U lovištu se mogu loviti jelen obični, srna obična, svinja divlja, zec obični, fazan-gnjetlovi, trčka skvržulja.

Vardarac

Lovište površine 1990 hektara. Ovlaštenik prava lova je LD Vepar Vardarac. U lovištu se mogu loviti jelen obični, srna obična, svinja divlja, zec obični, fazan-gnjetlovi.

5.4. LOVAČKA DRUŠTVA U BARANJI

U županiji od 1995. godine djeluje Lovački savez Osječko-baranjske županije. Članice Saveza su s područja bivših općina Beli Manastir, Valpovo, Našice, Donji Miholjac, Osijek i Đakovo. U Lovačkom savezu Osječko-baranjske županije djeluje ukupno 109 članica. Trenutno u Savezu ima 2812 lovaca i 47 lovnih pripravnika. Lovačka društva uglavnom lovišta koriste za odmor i rekreaciju što ne daje značajnu dobrobit u smislu lovnog gospodarenja.

Slika 6. Grb Lovačkog saveza Osječko-baranjske županije
Izvor: http://www.lovacki-savez-osijek.hr/

Lovačka društva koja djeluju na području Baranje: LD "Srndać Beli Manastir, LD"Vidra" Luč, LD "Fazan" Baranjsko Petrovo Selo, LD "Jelen" Jagodnjak, LD "Jarebica" Čeminac, LD "Fazan" Darda, LD "Srnjak" Bilje, LD"Jelen" Kopačevo, LD "Vepar" Vardarac, LD "Fazan" Lug, LD "Srndać" Karanac, LD "Srndać" Kneževi Vinogradi, LD "Trčka" Zmajevac, LD"Fazan" Batina, LD"Sokol" Topolje , LD"Belje" Duboševica, LD"Zec" Branjina, LD"Jastreb" Popovac, LD"Sokol" Branjin Vrh, LD"Jelen" Bolman , LD"Lovac" Draž.

6. ULOGA LAG-a BARANJA U RAZVOJU LOVNOG TURIZMA

LAG-ovi predstavljaju novi oblik interesnog udruživanja i javno-partnerskog povezivanja gospodarstvenika, jedinica lokalne samouprave i nevladinog (civilnog) sektora u upravljanju ruralnim razvojem na određenom području koje predstavlja zaokruženu zemljopisnu mikroregiju, a utemeljen je na primjerima dobre prakse razvijenih zemalja EU.

Udruga LAG Baranja je osnovana 04.02.2010. godine na inicijativu poduzetnika i entuzijasta koji su željeli dati svoj aktivni doprinos promjeni postojećeg stanja i razvoju Baranje. LAG Baranja trenutno broji 41 član a okuplja predstavnike baranjskih gospodarstvenika, Grad Beli Manastir i osam općina s područja Baranje, te predstavnike nevladinog (civilnog sektora) s područja Baranje.

Područje LAG-a Baranja posljednjih je godina prepoznato kao privlačna destinacija kontinentalnog turizma na kojoj se stalno povećava broj posjeta domaćih i stranih turista.

Kao rezultat provedenih analiza o stanju gospodarstva na području turizma i rezultata s provedenih radionica s gospodarstvima koja se bave pružanjem usluga u turizmu, nameću se zaključci koje će LAG Baranja pokušati realizirati:

-za razvoj kontinentalnog i destinacijskog turizma neophodno je uložiti dodatne napore na osnivanju partnerstva, standardizaciji ponude, zajedničkom nastupu na tržištu, marketingu i drugim aktivnostima koje će doprinijeti daljnjem razvoju Baranje kao turističke destinacije,

-potrebno je povezati gospodarstva koja pružaju usluge smještaja i restorane s malim poljoprivrednicima, proizvođačima hrane i lokalnih proizvoda s dodanom vrijednosti i osigurati plasman njihovih proizvoda kroz turizam,

-na svim frekventnim mjestima koje posjećuje veći broj turista organizirati specijalizirane prodavaonice s lokalnim proizvodima s dodanom vrijednosti,

-razviti dizajn lokalnih proizvoda i pakiranje tako da proizvod bude privlačan i cjenovno dostupan domaćim i stranim turistima,

-koristiti i dalje kulturne, eno i gastro manifestacije na području LAG-a Baranja i šire za promidžbu i prodaju lokalnih proizvoda.

Na području LAG-a Baranja postoji nekoliko lovišta u vlasništvu HŠ te privatnih lovišta koja su dana u koncesiju fizičkim i pravnim osobama. U svakoj JLS djeluju lovačka društva čija je osnovna zadaća briga o životinjskom svijetu na područjima izvan lovišta u vlasništvu hrvatskih šuma. Svojom vrijednosti, na području Baranje ističe se lovište Tikveš koje se može pretvoriti u poželjnu destinaciju elitnog lovnog turizma s obzirom na svoje smještajne potencijale i stanište u svijetu poznatog "baranjskog jelena". Tijekom povijesti, a i danas, ovo je svjetski poznato lovačko središte, koje su rado posjećivali brojni državnici i slavne osobe.

Slika 7. Logo LAG-a Baranja

Izvor: http://www.lag-baranja.hr/

7. ZAKLJUČAK

Pod lovstvom podrazumijevamo gospodarenje lovištem i divljači, odnosno uzgoj, zaštitu, lov te korištenje divljači i njezinih dijelova. Za razvoj lovstva i lovnog turizma u Hrvatskoj postoje izvrsni preduvjeti, kao što su tradicija, relativno očuvani biljni i životinjski svijet ,brojna lovišta, velike površine pod šumom, razmjerno velik udio zaštićenih površina, obilje vode, raznolikost staništa, relativna očuvanost okoliša, veliki dijelovi ruralnih područja i sl. I iako je Hrvatska jedna od najšumovitijih zemalja Europe i ima mnogobrojna lovišta, lov je i dalje pretežno individualni hobi, a ne ozbiljna privredna, odnosno turistička grana, u kojoj se uz čuvanje prirode izvlači primjerena dobit. Isto tako, naši potencijali u lovstvu i lovnom turizmu nisu ni približno iskorišteni. Lovni turizam doprinosi gospodarskom i ekonomskom razvoju regije, a bitan je za razvoj turizma i gospodarstvo jer donosi zaradu te promiče regiju u kojoj se lovni turizam odvija. Posljedično, lovstvo, odnosno njegovi resursi, predstavljaju znatan potencijal za dodatni razvoj ekonomski isplativog lovnog turizma, koji je na ovim prostorima već od ranije prisutan. Kroz sam rad može se uvidjeti da lovni turizam ima određene prednosti, kojih je poprilično mnogo, ali isto tako i nedostatke koje je moguće ukloniti primjenom adekvatnih razvojnih mjera i intenzivnim radom na razvijanju kvalitetne gospodarske ponude. Također, nameću se neki od zaključaka, i to prvenstveno kako su uz usklađivanje zakonskih regulativa potrebne intenzivnije promocijske aktivnosti kako bi se prikazale ljepote i bogatstvo lovnog fonda Hrvatske, atraktivnosti lova kao sporta, te se privukle ciljane skupine gostiju. Naprotiv, lovni turizam nije samo sastavni dio lovnog gospodarenje već je istovremeno segment turizma kao gospodarske grane, selektivnih vidova sa specifičnim karakteristikama traženja i ponuda.

8. POPIS LITERATURE

Knjiga, udžbenik, skripta

Mustapić,Z. i suradnici: Lovstvo. Tiskara „Varteks“ Varaždin (2004.),597 str.

Darabuš,S., Jakelić I., Kovač,D.: Osnove lovstva.Hrvatski lovački savez,Zagreb(2008.), 462 str.

Demonja,D.,Ružić,P.: Ruralni turizam u Hrvatskoj.Meridijani,Samobor (2010.),316 str.

Internetske stranice

Hrvatske šume: Lovački domovi
http://portal.hrsume.hr/index.php/hr/turizam/smjestaj/lovacki-domovi/153(14.5.2017.)

Florijančić, T. (2012.): Aktualna problematika lovstva iz perspektive agronomske struke
http://sa.agr.hr/pdf/2010/sa2010_p0002.pdf(14.5.2017.)

Lov i lovni turizam u Hrvatskoj
http://josavac.hr/lov-i-lovni-turizam-u-hrvatskoj/(14.5.2017.)

Turistička zajednica Baranje
http://www.tzbaranje.hr/(16.5.2017.)

Lag Baranja
http://www.lag-baranja.hr/(16.5.2017.)

Osnovna obilježja Osječko-baranjske županije
http://www.obz.hr/hr/pdf/zastitaokolisa/Osnova%20obiljezja.pdf(23.6.2017.)

Hrvatski lovački savez
http://www.hls.com.hr/divljac/(24.6.2017.)

Lovni turizam u Hrvatskoj
http://www.lovac.info/(24.6.2017.)

Ministarstvo poljoprivrede: Pregled lovišta
https://lovistarh.mps.hr/lovstvo_javnost/Lovista.aspx?mode=2&zup=14(30.6.2017.)

Hrvatske šume: Katalog lovišta
http://portal.hrsume.hr/images/stories/lovstvo/katalog_lovista_hr_mail.pdf (30.6.2017.)

Lovački savez Osječko-baranjske županije
http://www.lovacki-savez-osijek.hr/(2.7.2017.)